

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta cea de doi ori adevărată: Mercuria și Sâmbăta. Folia odată pe săptămână, adevărată: Sâmbăta. Prețul lor este pe unu anu 10 f. m. c., pe diumătate anu 5 f.; iar pentru țeri străine 7 f. pe unu sem. și pe anul întregu 14 f. m. c. Se primumera la toate postele imperatresci, cum și la totii cunoscutii nostri DD. correspondenti. Pentru aerie „petiții“ se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Publică multiâmire.

Serenitatea Sa, iubitoriul de omenire capu al patriei noastre, principele gubernatoriului **Carolu de Schwarzenberg**, prin multu grațiosă Sa adresă din 2. Aprilie îndreptată către Reuniunea fem. romane etc., Se a înduratu pe lingă descoperirea părintescilor dorinție, respicate pentru încreșcământul institutului acestui, a spori fondul reuniunei în folosul crescerei orfelinelor cu 50 fl. mon. conv. și cu aceasta a Sa părintească complăcere ai da totu o dată nou sborū și nouă valoare.

Această grațiosă faptă filantropică a Serenității Sale a produs în inimile noastre cele mai delicate și mai viii simțiminte de devotă aderință și stimă; ba trece voru timpuri peste timpuri, și ea va fi în stare a revoca cea mai dulce aducere aminte pene și la avansata posteritate; căci analile reuniunilor păstra cu scumpătate această grația multu influențătoare la bunul succesu al societății acesteia, pe cându astăzi se vedu distincte prin strălucitul nume: principe **Carolu de Schwarzenberg**.

Comitetul Reuniunei f. r. plinu de reverință și omagiosu respectu către Serenitatea Sa, demaul locușiminte al Maiestății Sale cesaro-regie apostolice se simțesce totu de odată prénorocitu că i se au offeritu plăcută ocaziune de ași lua cutediare, ca în devotamentul părăsitei cresceri a sessului femeescu românū se și esprime prin aceasta în numele janicelorū orfeline publică și profundă multiâmire.

Brasiovu, 6. Aprile 1852.

Comitetul Reuniunei femeilorū romane în folosul orfelinelorū etc.

Sabiniu, 23. Martiu. Joi in 20. Martiu s'a tinutu essamine semestrali la școla elementare din communa Resinari, quare cuprinde poțe loculū alū doile între institutele de categoria acesta, ce le are natiunea romāna. Intre persōnele, quare cu afflarea de față au onoratū serbătoria acesta scolastică, au fostu D. protopopū și directore alū școlerorū natiunali de beserica resăritenă Moise Fule, D. directore locale I. Brote, DD. parochii locali, dirigătorii communei și alți dori-tori de a vedē progressulū tinerimeii studiōse. Numerulū scolarilorū, quarū au frequentatū școla acesta în decursulū semestrelui incetatū, a trecutū peste 300, între quarū s'au afflatū și 44 fetitie. Atātu scolarūi quātū și școlarițiele au fostū împartiti în 3 classī, din quare clas-sea inferiōre pentru numerositatea ei a trebuitū a se subimparti în doe departimente. Cu propunerea invățiaturei au fostū însărcinatī patru Domni invățiatori: D. Joane Procopiū în classa III, D. J. Bobesiu în classa II și D. J. Banciā și J. Muntoiu în despărțimintele classēi I. Invățiătoria Dōmna Maria Georgeviciū, pe lingă partea ce a luatū la invățiătura fetitielorū, a avutū însărcinare speciale de a le deprinde la diferite lucruri femeiesci de mână, prequam: cusutū, împletitū și altele. Obiectele de invățiătura ce s'au propusū și din quare s'au essaminatū scolarūi fără distincțiune de sessū au fostū: cititulū și scrisulū în limba romānă și germană, catechismulū, istoria biblică,

recitarea de rogatiuni, aritmetica din capū și pe tablă, geografia fisci-că, politică și astronomică, și gramatica romānă și germană.

Essaminele s'a deschisū printr'o cuventare conforme ocaziunei d'ia de D. invățiatoriū J. Procopiū, quare după ce a arrătatū mai ān-teiū starea materiale și morale a școlei acesteia, avū curagiū de a descoperi și unele defecte, quare cerū indireptare grabnică, dequā este qua să se dobîndesca mai usiorū și cu mai multu folosū progresulū doritū. După cuvintare se începū essaminarea dela classa inferiōre procedendū gradatū până la classa superiōre. De și timpulū celū scurtū destinatū pentru essaminare n'a fostū proporționatū numerosității scolarilorū; dar rezultatulū ce s'a veditū peste totū a respunsū asșteptării acelorā quarū cunoscu școla și sciū pretiui influin-ția ei cea făcătoria de bine assupra viației private și publice a nati-unei. Cititulū cel curatū și inimatū alū scolarilorū, probele scrise cu mână diliginte și secură, respunsurile cele essacte și precise la întrebările practice ce li s'au propusū assupra obiectelorū invățiate, au convinsū pe totī, quā D. directore locale J. Brote suptū a quārūia privighiare immediatā stā școla acesta își cunōsce sfera officiului seū, quā DD. invățiatori și au împlititū detoriile însărcinariī cu zelū și stăruintā, quā scolarūi au întrebuintatū timpulū scolasticū cu succesū și sporiū, și quā dequā s'arū redica defectele ce s'au atinsū quā im-pedică invățiătura, s'arū pote dobîndi totū progressulū ce se pote cere dela unū asemenea institutū. Essaminarea lucrurilor de mână cu quare s'au occupatū fetitiile pe lingă invățiătura de carte, a occasiunatū personelorū de față o bucuriā unicā în felulū seū, și totū odatā o încredințare solidā, quā numāi atuncī quānd si sessulū femeiescū se va împartasi de folōsele crescerei și invățiaturei allăturca cu sessulū bărbătescū, vomū avē dreptū de a spera formarea unei genera-țiuni pe quare să se fundeie viitoriulū natiunei întregi.

După seversitulū essaminelū, D. protopopū și directore Moise Fule a multiamitū D. directore locale J. Brote pentru îngrijirea cu quare a privighiatū de apprope assupra ordinei și buneii stări a școlei; a multiamitū DDlorū invățiatori pentru sudorile ce au versatū în însărcinarea lorū cea grea și ostenitōriā; a încuragiatū pe scolarūi qua prequam cu occasiunea acesta, asiā si de aci înainte să se silēsca a merita lande pentru invățiătura și buna purtare; în fine a inimatū pe dirigătorii communei qua să se fălescā quā au în midilocolū lorū o școla de atātu sperantiā, și ia încuragiatū qua după midilōcele de quare dispune acestā communa mare și potinte, să voiēsca a da institu-tulū acestuiā o desvoltare mai intinsā, inquatū să potā ajunge a fi o fântānă de invățiătura pentru natiunea întregā. Unū prāndiū frugale la quare au luatū parte notabilitatile, quare s'au afflatū față la ser-bătoria acesta scolastică, și la quare s'au ridicatū deosebite toaste pen-tru totī făcătoria de bine si ajjutatoriī culturale natiunali, a inchieiatū totā solemnitatea dilei acesteia.

Rapportatoriulū acestora, amicū alū tinerimeii studiōse și a totū ce contribue la fundarea și conservarea unū viitoriū fericitū pentru natiunea sca, prequatū s'a petrunsu de celū mai curatū simțimentū de bucuriā pentru tōte la quate a fostū marture, pre atātu a remasū cufundatū în meditatiune assupra defectelorū acesteii școle, pe quare le a atinsū D. Joane Procopiū, și de quare, spre nenorocire pālimescū și alte școle romāne. În interesulū unorū asemenea assie-diamente pe quare le doresce qua să se desvolte și să inflorēsca, rapportatoriulū își făcea necentenitū întrebările acesteia: cine are

ΦΙΛΕΤΟΝΣ Λ.

Дитродъчереа азї Монталамберт дн академия францоzeаскъ, шї кзвънтърїле зїсе кз ачеастъ окасїзне.

Академия францоzeаскъ есте зїл дїн ачеле инстїтзте нацїоналї, каре шї аз цїнстїт индепендинца, дн тоте тїмззїле. Ачест инстїтзт днчїне пе метърї сї кз зп нїмзз, каре дї днлз дфорт дн опїнїзнеа пзвлїк; д'ачеаа довбндїреа зїлї скзш днтре чеї 40 де метзрїторї, кзт се пзтеск дн глзтъ академїїї, а фост шї есте злїтїма амбїдїзне пзлїмаї метзрз азторї шї докдї де професїзне, чї днкз шї метзрз вьрвздї де стат де пензте европеан вьрвздї десїншї чеї маї шїдрї пз се рзшїнеазъ нїчї дескзт а колїнда пе ла зшїле зстор метзрїторї, метзрз ка сь чершеаскъ вогзрїле. Академия францоzeаскъ шї а скынат статзгеле сале прїнтрє тоте фортпеле че аз трекзт престе Франца. Нзмерзл метзрїлор е де 40; скзшзл десертат прїн мортєа верзнїї метзрз се днпїнесте

прїн адезере кз маїорїтате де вогзрї. Дитродъчереа соленел а азгзрї метзрз алес кз маїорїтате тогдзшїа с'а сокотїт де зп евенемзнт. Домнзл Монталамберт пзгїн десїне ка азтор, дар кз азгът маї пензшїт ка оратор парламентар, довбндї скзшзл азї Дроу, кзноскзтзлзї исторїк консерватїс. Сала азїа дншїане кьтєва сзте де азїгортї, днвзлзєала де а се афла фазъ ла ачєастъ соленїтате, зндє се шїтїа кз Гїзо, ка дїректор ал академїї, ва воргї дн пзвлїк метзрз днлїгїа дзтъ де ла револзцїзнеа дїн Февзрзрїї, а фост азгът де марє, днкзт зп рзс плзтї кз 250 франчї де вїлет де їнтраре. Есте овїчєїз ка тогдзшїа де поз дитродъсєл академїя се факъ пзпєтїрїка прєдєчєсорзлї ал кьрїя скзшї дн окзпъ; ла карє апої їсе рєсзндє дїн партеа азгзї академїк. D. Монталамберт воргї десїнє Дроу, ла карє дї рєспзїсє Гїзо Кзвзл-търїле ачєсте кз азгът пог сь фїї маї їнтерєсанте, кз кьт єлє се зїсєръ пєфорзєватє де рєсєсър; лїбертатеа воргїрєї дн Франца шї а скынат зп зпїлєл дн ачєст їнстїтзт.

Кзвзнтареа D. конте де Монталамберт.

Домнїлор!

Днтре провїнделе ностре рєсзрїтєне с'а

фаз зп цїнст ал кьрїя пзте е їкōпа їсторїїї сале, а пєатзрїрєї сале чєлєї векї, а кьрїїлзлї фїлор сїї. Бзргзндїа е Тїролзл Францєї; о патзрз тьрєацъ шї пїторєаскъ днплїнєсте азї локзл монзїмїнтелор, шї азї їнїма вьрвзгзлїї се парє а днпзрїзлїтз чєва дїн пзтєрєа шї тьрїтєа зьстєї патзрї. Пе костєлє пзгїлорїїзїра, аззєє ла кзлзтзрз прїн кьлзгзрї, дн мїжлокєл кьдсрїлор де вразї шї а азлїчїлор вьї сьплатє де дзєє шї де апа вьрєат днтрєнєл, се фортз зп соїз де оменї аспрї, єнерцїчї шї їнтелїгїнцї, карї о дїнїлор єрзф фортє жзлзлї де векїлє лор лївертзцїї, шї карї пзрзрєа аз рєтас рєнзшїдї азгът метзрз фокзл лор чєл рєсвоїнїк, кьт шї метзрз днрзвзїнзтєа лор алїпїрє кьтрє крєдїнцз католїк шї пз маї пзгїл метзрз дндрьснєапа шї червїкōса жєртфїрє метзрз Домнїї лор. *) „Нзмаї кз асєкзїтзлїа савїєї се пог сєпзїне, шї трєзєє тьїагїї пьлз ла чєл дїн зрїтъ,“ зїсє деспрє дьшїїї азкзт док сзтє алї зп кьпїтзл францоz, карє жє гзєтєсє вїтєжїа, кьнд черкь а їрзїне де кьтрє монархїа

*) Deo et Caesari epa devota Becanconek.

пърдме; ма каре то̀те се ма̀й адаог некзрмателе десватері
жърналістиче. Апо̀й дар кь че дрепт пьтем по̀й аштепта
дела попор, ка ел съ причеапъ діатр'о дагь нїште леці,
каре сьнт quintessentia агьтор десватері серіосе але челор
ма̀й апері лецісіторі шї адміністрьторі.

Din ачестеа зрмеазь де сїне, кь нь нематорігатеа лїм-
вей ромьне, чї сїнгьра лїпсь де о рьспїкаре вьнъ шї вьл-
дарьсь а лецілор по̀ртъ вїна пьнделецери лор. Мьлді апьр
кь адеврат, кь кїар дн традкьдініе офіціалі сьнт аме-
стекаді латїністі пьтрьоші. Се ноте; сь пьтрьм дусь
шї латїністі, шї гречїсті, шї франдозїсті, кь карї есте
дкьркатъ шї сьдіатъ лїмба цертань кїар чеа офіціале
шї чеа а пьвлїчїтьді, шї вом аола фьрь нїчї о дїоїоалъ,
кь лїмба ромьнъ ашеа кьм се аола еа асгьзі дн традкь-
дініе офіціале дн Сївіѳ шї Вїена, нїчї кь вьл пь кь-
прїнде ма̀й мьлді латїністі де кьт кьпрїнде цертана. Ла
ачеаста сь нь вїтм, кь дакь чїнева кьзга трансплаторі
кь лїмїнареа, ма̀й вьпї, сьаь поте ашеа вьпї пь аола дн
тотъ ромьнїшеа, прекам сьнт I. Маїорескь дн Вїена шї
Андрей Мьршань дн Сївіѳ. Агьта пьмаї, кь ачеї дої
вьрваді сьнт окьпаді престе мьсьрь кь требїе офіціалі
лор, дкькьт де ар ма̀й авеа кьте дої ажьторі, тот мьар а-
жїпце де лькрь.

Дн челе дн зрмъ ма̀й днтревьм пе кореспондїтеле,
оре попорьме ма̀й вїне причепа декретеле шї то̀те леціе,
кьнд еле се пьвлїка пьмаї льтїнеште, сьаь пьмаї вьгьреште,
сьаь пьмаї кь аьвїл? Нь ашеа Домьгле, чї сь фїе престе
тот погарї шї преодї кьлїваді, карї сь нь арьче ordїнъ-
дініе ла о парте, чї сь ле чїтеаскь еї, сь ле еспїче шї
попорьлї, апо̀й ка комплїмент ла то̀те, амплїадї карї
сь кьпобскь пе деплїн лїмба копорьлї. — Оаре дн дьрїе
вечїне пьтрь че се днделег ашеа вьшор по̀рнїше гьвер-
нїлї каре се пьвлїкь дн вьлетїнееле офіціале? Се дндел-
ег пь пьмаї пьтрькь нь сьнт скрїсе дн сїл днтортокат,
чї дн сїл сїмьлв шї кьргьторїѳ, дар шї пьтрькь аре чїне
сь ле шї еспїче.

Кь то̀те ачестеа нь воїрм а десвїлї пе ачеї вїедї
традкьторанї, карї некьпоскьнд нїчї о лїмь нїчї алта пе
деплїн, воїад а традкь дн ромьнеште, се дн ка шї орьлв
де гард де чеа орїціалъ немдеаскь, фьрь сь аївь мькар
агьта жьдекатъ, кь дїнтр'о лїмь сїтетїкь грєбіе, преа
їдеалъ, кьм есте чеа цертань, нь се пот шї нь тревье
сь се традкь фраселе еї дн Ромьна. Сь пе ферїаскь Дзеѳ
де ачеї традкьторї ігнорандї шї педандї, карї пе днвь-
цьнд нїчї одатъ лїмба ромьнъ шї пьштїндїо, се аола дн
рьтьчїта пьрере, кь рьвьнд дої днтрєді дн лексїконал
латїн шї сгрьмьгьндл дн чєл ромьнѳ, кь агьта ар фї
днвандїт шї кьлїват лїмба ромьнъ; — ómenї idїoтї, ка-
рїї aqua frigida о традкь дн ромьнеште кь aqua viva, чеа
че дн франдозеште днсеампъ вїнарсѳ (ракїѳ); апо̀й про-
вобъ пе ómenї дн черкьларе ка сь мьаргь ла Льпканї ла
вїле прїспїдіене, сь факъ кьрь кь aqua viva. Ма̀й одатъ,
де традкьторї сїмїгїді сь пе апере черїл, кьчї пе факъ
пьмаї рьшїне шї пьказь, асгьра кьрвїа нь есте нїчї внїж-
лок де сьпаре, пьтрькь ігнорандя червїкьсь шї педанте-
рїа сьакь сьнт інкьравїле шї днкорїдїлїе ла по̀й ка шї ла
то̀те попорьле каре аь авьт а трече вьрео дагь прїп ста-
дїле кьлїтвьрїї лїмьей, прїп каре ам трекьт по̀й ка де 50

шї ма̀й вьртос де 50 ані дкьбче. Ньмаї кьдїтвї чел апер
ал вьнї крїтїче сьпьтосе шї ма̀й мьлт некьрцьторе пе ва
птеа ськьпа де асемепа реле. Чї вьрваді поштрїї чеї лї-
тераді пьнъ акьм днвьрь кьдїтвї крїтїчеї асєвнє, пьтрь ка
сь нь сьврьп пе днчепьторї; ва дкькь зїсерь ачестора:
сврьедї вїадї каре кьм штїді шї кьм пьтеді, депрїндегївь,
фачеї кьпоштїндъ ма̀й де апроне кь ачєаста зїнъ фрмьосъ
шї дкькьлгьторе, пе кареа о пьштїм лїмьв. Преа фрмьос;
ашеа се кьвенїз сь кьвїнте вьрваді поштрїї ла днчепьт;
акьм дусь кьнд педантїсма шї ігнорандя днчепьр а
ле дїкта кїар шї лор леці сїште дн вьеле кьвьдїне вьл-
паве, даторїнда ерїдїлїлор поштрїї есте амї рїдїва кьвьп-
тл шї а зїче: „Пе ачєастъ кьраре рьтьчїгь пьнъ аїчї
шї ма̀й департе пь.“ Денїз дусь сьбре дакь есте дн аде-
вьр пьнїѳ, кьчї пе елѳ пьл ва дескьрцїа нїмїк, еар ме-
дїокрїтатеа, еа сь днведе одатъ а респекта леціе лїмьей,
леці пьсе де Дьмьнегь дн влївїтаеле дн каре аь пьсмаїт ор-
ганїсма тревьск шї свєлетеск ал кьтрьей пьдїпї.

Din то̀те ачестеа зрмеазь, ка сь протестьм дн контра-
орї кьрвїа ар арьпка вїна традкьторїлор шї еспїкьторї-
лор асгьра лїмьей, пе карїї чеїа о кьлосъ рьѳ сьаь нїчї
деакьм. — □

Трїест. Шьветвїа чел чїсдат ал тїмьлї дн ѳст ап
дн пърдїе мерїонале сьбсе дн кондеїл вьпї кореспон-
дїнте ал лї Ост d. Пост ачесте: „Noї am пердьт сокотєала
тїмьлї шї ам вїгат геогрїа. Нь штїм де пе аолаьм
ла мардїїне Італїей сьаь але Рьсїей, кьчї дн темейз кьвїп-
чос ма̀й кь пе вїне сь кредем ма̀й таре ачєаста дн зрмъ.
Еакь кь пе аолаьм пе ла капетлв челеї днгьїв лїпї а прї-
мьварей шї по̀й тревье сь шьлїм днвьт тот днвьлїгї дн
мантале, тревье сь шьдем ла кьтор, сь фачем фок, вьде
се поте фьрь а фї днкат де фьт, кьчї кьра (вьореа) чеа
швїерьторе шї зрлеторе нь пьмаї кьдї днгадъ гїареле,
чї днї сьолъ шї фокл дн вьтрь“ шчл.

Cronica străină.

Франца. Парїс. Есте іnteresant а зрмьрї апкьтрьїле
лї Л. Наполеон, прїп каре ел чєаркь дн кьнд дн кьнд
а нїпї пьлєтл опїнївнї пьвлїче. Пьнъ а се пьне дн ль-
краре рєстьрїтрьра де Стат дела 2 Дек. кь мьлт ма̀й дн-
амте се арьпка дн пьвлїк вєстї деспре ачєл пьлп, шї пь-
маї дьпъ че дн Елїсєїѳ се днкрєдїндарь де плїн деспре
їндїферїнда полїтїкь, ешїрь пе фадъ кь пьперєа дн лькраре,
шї кьм штїм рєшїрь. Токмаї аша се рєспїндєск акьм
вєстї дн пьвлїк деспре рєстєвїлїрєа днперїлїлї. Шї акьм,
Л. Наполеон нь ва алт дєкьт се аола кь кьм се прїїтєск
де пьвлїк асемепа вєстї. Зїба кьнд ва гьсї ел де кьвїндъ
а пьне дн лькраре шї чеа дн зрмъ дорїндъ а лї, нь се
поте штї, дєстлв кь дн партеа лї сїсїгь асемепа тєп-
дїндъ, шї дн партеа попорьлї францєз, каре кьстъ кь вн
пєпєс пєднделєс то̀те асте сгрьформьрї, дкькь нь ва дн-
тїмьпїна вєр о пєдєкь. Кь дїломагїа, е чеа ма̀й грєѳ;
аста пьрзрєа чїркьсєкьтъ, шї пьнъ акьм, днгрїжатъ пьмаї
дн вєстї, фькь днтрєвьдївнє ла D. Тїргь, ка сь о деслэ-
чєаскь пьнъ днвьт ар авеа ачєлеа вєр вн темейз; се дн-
делєце кь рєспїсєлв а фост одїхнїторїѳ. Ка демьстрьдїїне
адєврат імперїалїстїкь се поте лєа дн ма̀й мьлте прївїнде

твнє; дусь то̀т вїада торале нь се сгїнєсь
днтр'ьнєлв.
Шьвеле Дроч се арьпкь дн вьрєде Дєїс-
мьлї, шї днї пронєсь ка сь демьстрє вь-
трьнїлор вьрєнїї аї фамїлїей сале, карї пь
лїсїрь аї фаче днфрвїтрьї, кь вн деїст тот
аша, ва дкькь шї ма̀й вїне поте ашї фаче да-
торїа кьтрь ómenї. Дусь чїнїсма, че дом-
нїа пе атлїпї дн лїтературь, дн дндрїмъ.
Дьнєлв пе повєстєсте вьдєва кь п'а пьтєт
сь мьаргь пьнъ дн кап кь чїгїрєа „Candid-
лїлї, шї кь аша прєїпєа „Фїлосовї а Історї-
рїей“ де ачєлшї астор“ дьнєлвї і са пьрєт
а фї пьмаї вн лївєл дєфьїмьторїѳ дн контра-
омєнїмєї. „Тєптамєн“ алї Монтєскїѳ ерє
евангєлїлв лї. Орадїѳ, Чїчєрєнє шї Пьлтарх
де Амїот асемепа ерєѳ азгьорїї де прєдїлє-
дївнє аї лїї. Се депрїнєс дн ачєса, дн а
овєрєва, а компара, шї се фьгьдїлї, де чеа
чє с'а шї днєт: а фьцї амвїдївнєа шї а дьчє
о вїадъ лїмь, некьпоскьтъ, днїпнатъ пьмаї
сгьдїлор шї вїртьдєї.

Днтр'ачєа ерєпєсє рєволуцїїнєа; іп мїж-
локьл рєстьрїтрьрей зївєрєалє днїї компїлєт
дьнєлв сгьдїїлє, шї дн вьрєтє де 19 ані ѳз
трїмїє ла Парїс, ка сьшї кьстє о карїєрь.
Ел сєсї дн Парїс дн зїлєлє дьпъ 10. Авгьст,
шї аша пьтє сь вазъ де апроне тьчєлмьтрьї-
лє дн Сєптємьрє.
Де шї Дроч днврьцїонъ кь то̀тє кьл-
дєра лїї пронїрь рєволуцїїнєа шї конєкєн-
дєлє еї, тогьшї шєдєрєа днчєпьтє сьв асє-
мєпєа асєпїчїї дн Парїс ма̀й апо̀й нь пьтє
сьї фїѳ дьпъ пьлєк. Кьтрьє ачєстєа іnvасїє-
нєа прокїєтъ ла армє пе тодї кьдї ерєѳ тє-
пєрї шї де тревьл дн Францє. Дєчї Дроч сє
грьлї ла армьатъ; дьнєлв інтръ дн ал 12 вь-
тїлїон де волзятрїї дн Дьвс; кьтєрєзїї сьї
дн алєсєрь де кьнїтан. Ел сєрвї трєї ані
ла армьата де Рїн окьпьндьсє ма̀й мьлт кь
вєкїї фїлосовї, дн карїї фьчєа есгьрактє дн
вївочє, дєкьт кь рєсвоїлв. Сьв тєррорїсѳ фз
трїмїє кь дєлєшє кьтрьє Carnot, мїнїсгьрлв де
рєсвоїѳ. Ачєста дї дєдє воїє ка сь пєтрьєкь
дн Парїс 14 зїлє. Дроч дєдє ачї еарьнїї
прєстє тьчєлєлє дн Сєптємьрє, кьнївєтє
прїп трївєнєлє рєволуцїїнарє. А фост фьдъ
ла сєдїндєлє вьсгїї трївєнєл; ел вьзз ачєлє

карє, дн карє сє днкьрєнє пєвїповьдїа, фрм-
сєдєа, талєнтл, — то̀тє вьрєтє, то̀тє клє-
сєа, то̀тє глорїа шї то̀тє вїртєдїлє Францєї.
Ва дьнєлв чєркь (кьм пе а історїсїт ма̀й апо̀й)
шї а сє овїчнї кь калєа ешафотьлїї, кь гьнд
кь шї лїї ноте сьї вїнъ рьлєдл.
Кь трєїзєнї ані ма̀й тьрзїї імпрєсїнїлє
ачєстєї пєтрьчєрїї де 14 зїлє дн Парїс нї лє
дєскрїє днтр'ьнєлв дн оньрїєлє сале аша кьм
зрмєазь: „Ел ам вьззт Парїсєл дн ачєсгє
зїлє де сьаїдїрї шї долїѳ. Вьзьнд чїнєва спай-
та зьгрьвїтє не фєдєлє оменїлор ськотєа кь
Парїсєлє вїрвїт де вьрєо епїдємїѳ пьсгїїторе.
Ньмаї чїнєрєл сьаь рьпїлїгьл вьшор монєтрьє
де оменї ма̀й днтрєрєзьпєа дн кьнд дн кьнд
тьчєрєа мьрдїї де карє ерєѳ днпрєсєрат.
Дємїїтєтєа омпєнєаскь о ма̀й днтєлїнїаї пь-
маї ла вїкїтїнє, карє мєрєдєѳ ла ешафот кь
фьдъ вєсєль, дєспьрїдїндєсє фьрь пьрєрє де
рєѳ де вн пьнїлїт дєсєнорат... Дєскьрєцїлв
нї атедєлєа ажнєсєе пьнъ ла ачєл гьд, кь
дакь аї фї зїє ла вєр вн жїдїкат: „Тз аї сь
мєрїї акасъ шї сь ашгєпдї аколє пьнъ дїмїлєа-
дъ, кьнд ва трєчє карьлв пе аколє, шї апо̀й сь
тє сгї днтр'ьнєлв,“ ел ар фї мєрє шї с'ар
фї сгїт.“ (Ва зрма.)

*) De Волтер. Днєс. трад.
**) L'essais sur l'esprit de „Lois.“ Д. т.

